

Obr. 1. Pátá dětská nemoc; zdroj wikiskripta.eu

bolest hlavy nebo mírné gastrointestinální příznaky.

K závažnějšímu průběhu onemocnění může dojít zejména u predisponovaných jedinců s poruchou krvevotvorby nebo imunosupresí, kdy může virus vyvolat poruchu krvevotvorby až aplastickou krizi.

Komplikace: Asi u 8 % dětí a většiny dospělých žen bývají častou komplikací artralgie až artritidy, u dětí zejména kolenních kloubů a kotníků, u dospělých drobných kloubů rukou a nohou, připomínající revmatoidní artritidu (s možným přechodným zvýšením revmatoidního faktoru a antinukleárních protilátek). K destrukci kloubů však nedochází.

Diagnostika onemocnění je stanovena z klinických projevů. Lze také využít stanovení specifických protilátek IgM (tvoří se kolem 10. dne, přetrvávají 2–3 měsíce), IgG (tvoří se po 14 dnech, přetrvávají celý život). U imunosuprimovaných pacientů je základní diagnostickou metodou průkaz virové DNA v séru pomocí PCR.

Léčba při nekomplikovaném a typickém průběhu u dětí je pouze symptomatická. Při teplotě se užívají antipyretika dle váhy dítěte. V případě artritidy se doporučují nesteroidní antirevmatika.

Léčba u specifických skupin pacientů (s imunodeficitu, s poruchou červené krevní řady – hereditární sférocytóza, thalasemie, enzymopatie, autoimunitní hemolytická anémie a další, infekce plodu a novorozence) probíhá na specializovaných pracovištích (hematologická odd., perinatologická centra).

U dítěte s typickým průběhem páté dětské nemoci lze s výhodou kombinovat homeopatické léky:

K podpoře imunity **Oscillococtinum** 2× denně, obsah 1 tuby nasypat do úst pod jazyk a nechat volně rozpustit, po celou dobu nemoci (u malých dětí je vhodnější rozpustit obsah tuby v 10 ml kojenecké vody a z tohoto roztoku podávat 1 plastovou lžičku 2× denně, každý den pak připravit nový roztok).

K podpoře léčby exantému lze podat homeopatický lék **Pulsatila 9C** – 5 kuliček 3× denně nechat volně rozpustit v ústech (v případě přípravy roztoku 1 plastová lžička 3× denně). Lék Pulsatila pomáhá při typickém obrazu exantému – mapovitý, proměnlivý (mizí a znovu se objevuje). Pokud se při výskytu exantému objevuje zarudnutí a prosáknutí (otok) kůže se svěděním nebo pálením, které se zmírňuje chladivými obklady je vhodné použít lék **Apis mellifica 15C** – 5 kuliček 3× po sobě v rozmezí 30 minut, dále 5 kuliček 3–4× denně do vymizení prosáknutí a svědění kůže.

Šestá dětská nemoc – Exanthema subitum

Šestá dětská nemoc je virové onemocnění, které svými typickými projevy postihuje zejména malé děti do věku 4 let, nejčastěji pak děti kolem 1 roku života. Nejvyšší výskyt nemoci bývá v jarních měsících. V dospělé populaci je infikováno 70–90 % osob, u kterých reaktivace viru probíhá asymptomaticky a mohou tak být nepoznaným zdrojem nákazy pro děti.

Onemocnění je způsobeno lidským herpesvirem 6 a 7 (HHV 6 a 7), který je rozšířen po celém světě.

Inkubační doba onemocnění je 6–15 dní (průměrně 10 dní).

Klinické projevy: Onemocnění má u dětí typicky dvoufázový průběh. V první fázi se objevují vysoké teploty až 40 °C, které trvají 3–4 dny (u 15 % dětí až 6 dní). Komplikací vysokých teplot mohou být febrilní křeče.

Obr. 2. Šestá dětská nemoc; zdroj wikiskripta.eu

Další projevy pak bývají nevýrazné. Mohou se objevit lehké respirační příznaky, serózní otitida, mírná krční lymfadenopatie. Po této fázi teploty náhle ustupují a objevuje se exantém (druhá fáze nemoci).

Exantém (Obr. 2) je drobný, skvrnitý, světle růžový, nejdříve se objeví na trupu a postupně se rozšiřuje na krk a končetiny. Nesvědčí. Mizí během pár hodin až dvou dnů. Ojediněle může být edém víček (Berlinerův příznak).

U dospělých pacientů s primoinfekcí se objevují příznaky mononucleosis-like syndromu, zcela raritně hepatitida, trombocytopenie, myokarditida, meningitida, encefalitida. Možný je i transplacentární přenos viru, nicméně symptomatická kongenitální infekce nebyla dosud popsána.

Po prodělání primoinfekce virus přetrvává v T-lymfocytech. K reaktivaci dochází zejména u imunokompromitovaných osob (HIV pozitivní, po transplantacích, během chemoterapie), kdy se onemocnění projevuje horečkou, nespecifickým exantémem, pneumonitidou, encefalitidou.

Diagnostikování nemoci se děje zejména podle typických klinických projevů. V případě pochybností lze stanovit specifické IgM protilátky v séru. Při podezření na postižení CNS se provádí PCR z mozkomíšního moku.

Léčba je symptomatická. Při teplotách nad 38,5 °C se podávají antipyretika dle váhy dítěte. Vzhledem k tomu, že exantém nesvědčí, není nutné běžně předepisovat antihistaminika.

U těžce imunokompromitovaných pacientů se v terapii užívá ganciklovir, foskarnet nebo cidofovir.

Homeopatické léky

K podpoře imunity dítěte **Oscillococtinum** 2× denně obsah 1 tuby nasypat do úst pod jazyk a nechat volně rozpustit, po celou dobu nemoci (u malých dětí rozpustit obsah tuby v 10 ml kojenecké vody a z tohoto roztoku podávat 1 plastovou lžičku 2× denně, každý den pak připravit nový roztok).

Při vysokých teplotách lze ke klasickým antipyretikům podávat také homeopatický lék – **Belladonna 15C**. Podává se při prudkém vzestupu teploty nad 38,5 °C, kdy se dítě výrazně potí a je jasně červené v obličeji. Podává se 5 kuliček Belladonna 15C při vzestupu teploty (u malých dětí opět rozpustit v 10 ml vody